

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. F. L., CSc., N.**, proti žalovanému **B., spol. s r. o., M.**, IČO: X., zastúpený AK G. & P., s. r. o., L., **o zaplatenie 91 266,68 Eur s príslušenstvom**, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Obo 21/2013-276 zo dňa 30. apríla 2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi trovy dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 24. júna 2011 č. k. 7Cbs/3/2007 konanie v časti o 113 832,24 Eur zastavil a o náhrade trov rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej. Uznesenie odôvodnil tým, že uznesením zo dňa 4. marca 2011 pripustil zmenu žaloby a na tomto základe žalobcu vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý v určenej výške žalobca nezaplatil. Zaplatil len 100,-- Eur. V podaní však žalobca presne nešpecifikoval sumu ani nárok, na ktorý sa vzťahuje zaplatený poplatok 100,-- Eur. V dôsledku toho súd konanie o zaplatenie sumy 113 832,24 Eur zastavil.

Žalobca podal proti tomuto uzneseniu odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca a súd bol nesprávne obsadený.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu popísal úkony žalobcu v konaní a podľa jeho názoru súd prvého stupňa postupoval správne, keď konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku. Poukázal na to, že žalobca rôznymi podaniami spôsobuje prieťahy v konaní, keďže mení petitivy, berie žaloby v časti späť, následne rozširuje a zase berie späť, a to opakovane,

čím vytvára chaotickú situáciu a snaží sa z procesnej stránky zneprehľadniť celé konanie. Navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania bolo napadnuté uznesenie č. k. 7Cbs/3/2007-138 z 24. júna 2011, ktorým súd prvého stupňa konanie o zaplatenie 113 832,24 Eur pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil.

V právnej veci žalobcu B., s. r. o., B., proti žalovanému Ing. F. L., B., o zaplatenie 1 013 500,-- Sk, vedenej na Krajskom súde v Bratislave, konajúci súd uznesením zo dňa 29. januára 2004 č. k. 28Cb/16/01-332 uplatnený vzájomný návrh žalovaného na peňažné plnenie vo výške 3 766 433,-- Sk, vylúčil na samostatné konanie.

Na vzájomný návrh sa použijú primerane ustanovenia o návrhu na začatie konania, jeho zmene a späťvzati (§ 97 ods. 3 O. s. p.), preto vznikla poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb.

Žalobca namietal nesprávnosť vyrubeného súdneho poplatku zo vzájomného návrhu a s podaným odvolaním zaplatil súdny poplatok len 100,-- Eur a oznámil, že v časti istiny prevyšujúcej ním zaplatený súdny poplatok, berie späť.

Vo veci už rozhodol odvolací súd uznesením sp. zn. 5 Obo 71/2009, v ktorom konštatoval, ak bol vzájomný návrh vylúčený na samostatné konanie, potom je povinnosť súdny poplatok zaplatiť z tohto vzájomného návrhu.

Momentom podania vzájomného návrhu (v konaní 7Cbs/3/2007) vznikla poplatková povinnosť z ceny predmetu poplatkového úkonu. V priebehu konania však žalobca podaniami zo dňa 24. júna 2005, 12. decembra 2006, 18. augusta 2008 pohľadávku, po jej vylúčení na samostatné konanie, čo do výšky, ako aj právnej kvalifikácie menil, v dôsledku čoho súd pojednávanie zo dňa 9. februára 2011 odročil za účelom spresnenia petitu pohľadávky.

Žalobca podal vzájomný návrh v sume 3 766 433,-- Sk na pojednávaní dňa 29. januára 2004, kedy zmenil pôvodný návrh z 20 januára 2003 znejúci na sumu 3 174 000,-- Sk, kedy súd v tomto rozsahu vzájomný návrh vylúčil na samostatné konanie a výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola urobená až 4. marca 2011, t. j. po uplynutí stanovenej trojročnej lehoty na vyrubenie súdneho poplatku (§ 13 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch). Nebol preto dôvod na zastavenie konania podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch.

Súd námietku o nezákonnom sudcovi vyhodnotil ako nedôvodnú a námietky a odvolania smerujúce proti jednotlivým výzvam súdu vyhodnotil ako irelevantné.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný podal proti uzneseniu odvolacieho súdu v zákonnej lehote dovolanie podaním zo dňa 22. apríla 2014 podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

V dovolaní podrobne opisuje rozhodnutia a odôvodnenia súdov oboch stupňov, ako i podania žalobcu, ktorý v konaní podával návrhy, bral ich v časti späť a následne rozširoval návrhy. Poukázal na to, že žalobca zaplatil súdny poplatok 100,-- Eur a navrhol, aby súd konal o jeho práve na vzájomnú pohľadávku v takej výške, aká je týmto poplatkom uhradená a v prevyšujúcej časti vzal žalobu späť. Z tohto žalovaný vyvodzuje, že žalobca podaním zo dňa 19. 02. 2009 vzal žalobu späť, okrem sumy 1 666,-- Eur, za ktorú zaplatil súdny poplatok 100,-- Eur. Ďalej poukázal na účinky, ktoré vyvoláva úkon späťvzatia návrhu, ktorým nárok nezaniká a môže byť uplatnený znova, ale takého podanie je potrebné považovať za podanie nového návrhu. Dovolateľ zastáva názor, že súd prvého stupňa rozhodol správne, keď vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku z rozšíreného návrhu výzvou z 04. 03. 2011, ktorý si uplatnil 09. 02. 2011, lebo neuplynula trojročná lehota na vyrubenie súdneho poplatku. Nie je možné opomenúť späťvzatie, ktoré žalobca vykonal svojim podaním z 19. 06. 2009.

Dovolateľ uviedol, že odvolací súd svojim rozhodnutím, ktorým zrušil uznesenie o zastavení konania súdom prvého stupňa, mu odňal možnosť konať pred súdom. Nezohľadnenie hmotnoprávných úkonov žalobcu odvolacím súdom malo za následok

obmedzenie práv žalovaného ako účastníka konania tým, že v rozpore so zákonnými ustanoveniami, ako aj v rozpore s ustálenou judikatúrou všeobecných súdov, rozhodol o zrušení uznesenia súdu prvého stupňa. Odvolací súd nebral do úvahy priebeh a jednotlivé úkony žalobcu, s ktorými sú späté tak hmotnoprávne, ako aj procesnoprávne oprávnenia žalovaného. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ustanovenie čl. 46 ods. 1 ÚS SR, čl. 6 Dohovoru. Navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu (na l. č. 285) uviedol, že sa stotožňuje s postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu a navrhol dovolanie odmietnuť pre nesplnenie podmienok dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr to, či sa ním napáda rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu, ktorým bolo zrušené uznesenie súdu prvého stupňa a vec bola tomuto súdu vrátená na ďalšie konanie.

Podľa § 239 O. s. p. platí, že ak bolo napadnuté rozhodnutie vydané v tejto procesnej forme, je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie, alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie je prípustné aj voči potvrdzujúcemu uzneseniu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O. s. p.).

Uznesenie, proti ktorému žalovaný podal dovolanie, nie je vymedzené ako dovolací dôvod v ust. § 239 ods. 1, 2 O. s. p., keďže ide o uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa, preto z neho prípustnosť dovolania v prejednávanej veci nemožno vyvodit'.

Proti každému rozhodnutiu súdu je však prípustné dovolanie z dôvodov vymenovaných v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Okrem iných, prípustnosť dovolania zakladá aj postup súdu, ktorým bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Nie je tiež vylúčené, že samotným vydaním uznesenia, ktorým sa zrušuje rozhodnutie súdu prvého stupňa, odvolací súd poruší procesné predpisy spôsobom, ktorého dôsledkom je odňatie možnosti účastníka konať pred súdom. Je tomu tak, ak už nesprávny postup vedúci ku vzniku rozhodnutia je porušením procesných predpisov. Napadnutému uzneseniu takýto nedostatok však nemožno vytknúť. Skutočnosťou zakladajúcou prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. môže byť uvedená situácia, len ak je priamym výsledkom rozhodnutia odvolacieho súdu. Z charakteru zrušujúceho rozhodnutia vyplýva, že jeho výsledkom nemôže byť právoplatné rozhodnutie, ale vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu síce tiež nadobúda formálnu aj materiálnu právoplatnosť (§ 167 ods. 2 v spojení s § 159 O. s. p.), nie je však bez ďalšieho právoplatným rozhodnutím o veci, ktorej sa týka. Zrušujúcim rozhodnutím v predmetnej veci odvolací súd právoplatne zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa bez toho, aby ho nahradil novým rozhodnutím (ako je to pri zmeňujúcich rozhodnutiach). Zrušujúce rozhodnutie navodzuje stav, aký bol pred rozhodnutím súdu prvého stupňa, čo vylučuje možnosť, aby zrušujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu (s výnimkou už spomenutého prípadu nesprávnosti postupu vedúceho k vzniku rozhodnutia) bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa teda rozumie taký postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práva a právom chránených záujmov. Skutočnosť, že súd posúdi vec a zaujme právny názor, samo osebe nie je porušením procesného postupu súdu, pretože len

nesúhlas s právnym názorom vysloveným súdom z vecnej stránky, nie je bez ďalších predpokladov, spôsobilým dovolacím dôvodom. Rozhodnutie vyjadruje nezávislé postavenie súdu pri hodnotení dôkazov, ktoré vykonal, vrátane nezávislého rozhodovania o tom, ktoré dôkazy vykoná. Podľa názoru dovolacieho súdu nedošlo pri rozhodovaní odvolacím súdom k takým procesným vadám konania, ktoré by mali za následok vyslovenie, že účastníkovi bola odňatá možnosť konať pred súdom tak, ako to predpokladá ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom základné právo na súdnu ochranu neznamená právo na úspech v konaní pred súdom (II. ÚS 4/94, I. ÚS 40/95). K porušeniu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu, resp. na spravodlivý proces by podľa dohovoru mohlo dôjsť rozhodnutím všeobecného súdu nielen tým, keby tento fakticky odňal možnosť komukoľvek domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde (II. ÚS 8/2001), ale aj tým, že súd rozhodol arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia svojho rozhodnutia, alebo ak by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Naplnenie uvedených skutočností však v predmetnej veci nebolo zistené. Odôvodnenie odvolacieho rozsudku je jasné a zrozumiteľné, obsahuje vyhodnotenie výsledkov dokazovania a vyslovenie právneho názoru s odôvodnením.

Dovolací súd vyslovil, že článok 6 ods. 1 dohovoru nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri rozhodovaní o odvolaní môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku). Pokiaľ sa odvolací súd po preskúmaní veci a napadnutého rozsudku stotožní s názorom vysloveným prvostupňovým súdom bez toho, aby vytkol obsah odôvodnenia rozsudku, nemožno ani túto skutočnosť považovať za vadu, ktorá by napĺňala predpoklady zákonom stanoveného dovolacieho dôvodu len preto, že účastník s rozhodnutím nesúhlasí.

Zároveň dovolací súd tiež poukázal na to, že Ústava SR neupravuje dôsledky jednotlivých procesných nesprávností, ku ktorým v praxi dochádza v súdnych konaniach, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ako aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní procesné nesprávnosti

konania súdov nižších stupňov napraviť. Procesné vady taxatívne vymedzuje ust. § 237 O. s. p., ktoré zakladajú prípustnosť dovolania. Občiansky súdny poriadok považuje, okrem procesných väd vymenovaných v § 237 O. s. p., aj iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p.), avšak vady tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladajú. Pri zvažovaní dôsledkov zistených procesných nesprávností treba mať vždy na zreteli, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok smerujúci proti už právoplatnému rozhodnutiu, vykazujúcemu atribúty záväznosti a nezmeniteľnosti (§ 159 ods. 1 O. s. p.). Z tohto hľadiska dochádza v dovolacom konaní v istom zmysle k stretu dvoch základných práv, resp. ústavných princípov. Jednak ide o právo na spravodlivý proces a jednak o zásadu právnej istoty ako súčasť právneho štátu podľa čl. I ústavy. Najvyšší súd musí dbať o zachovanie ústavnoprávne relevantnej rovnováhy medzi týmto právom a ústavným princípom právnej istoty, ktorý bol vyjadrený rozsudkami súdov nižších stupňov. Dovolací súd pri posudzovaní otázky prípustnosti dovolania nemohol nechať prednosť ústavnému princípu právnej istoty ako súčasť právneho štátu podľa čl. I ods. 1 ústavy, ktorý do určitej miery obmedzuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, preto je treba rozhodujúce otázky v dovolacom konaní posúdiť aj z pohľadu vzájomného vzťahu oboch ustanovení. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá „inú vadu konania“ podľa § 241 ods. 2 O. s. p., nie však vadu procesnú podľa § 237 O. s. p. (III. ÚS 551/2012, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011), aj to len za predpokladu, že dovolanie je prípustné. V preskúmvanej veci však ani nie je dôvod na vyslovenie, že uznesenie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Prípadné tzv. iné vady konania síce môžu zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť. Nepřípustnosť dovolania vylučuje, aby na takéto vady dovolací súd prihliadal.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) je prípustným dovolacím dôvodom vtedy, ak je dovolanie prípustné, samotné nesprávne právne posúdenie veci však prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu a pokiaľ nie sú splnené

podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu.

Dovolací súd nemal za preukázané, že v konaní došlo k vade podľa § 237 písm. f/ O. s. p., teda dovolateľovi nebolo zabránené, resp. neumožnené využiť tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva.

V predmetnej veci podal dovolanie žalovaný proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, teda dovolanie podľa § 239 O. s. p. nie je prípustné a z tohto dôvodu dovolací súd vec posudzoval iba z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 237 O. s. p. a dospel k záveru, že neboli splnené predpoklady prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených dôvodov dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. odmietol.

Trovy dovolacieho konania podľa § 243b ods. 4 O. s. p. žalobcovi nepriznal, pretože si žiadne neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté dovolacím senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 5:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. júna 2015

JUDr. Eubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová